

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ

2023 YILI SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Eylül 2024

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00

www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr

İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇERİK

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ 2023 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	1
İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ 2023 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	12
İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ SOSYAL TESİS 2023 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	22

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ

2023 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	5
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	6
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	6
5.	İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	7
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	8
7.	DENETİM BULGULARI.....	8

TABLÖLÄR LİSTESİ

Tablo 1: Akademik Personel Kadro Durumu.....	2
Tablo 2: İdari Personel Kadro Durumu.....	2
Tablo 3: 2023 Yılı Bütçe Giderleri Ödenek ve Gerçekleşmesi.....	3
Tablo 4: 2023 Yılı Bütçe Gelir Tahmin ve Gerçekleşmesi.....	4

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

1. Üniversitenin Teknopark Şirketlerindeki Sermaye Payının Eksik Gösterilmesi

B. Diğer Bulgular

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Anayasa'nın 130'uncu maddesinde, çağdaş eğitim-öğretim esaslarına dayanan bir düzen içinde milletin ve ülkenin ihtiyaçlarına uygun insan gücü yetiştirmek amacı ile ortaöğretime dayalı çeşitli düzeylerde eğitim-öğretim, bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlık yapmak, ülkeye ve insanlığa hizmet etmek üzere çeşitli birimlerden oluşan kamu tüzel kişiliğine ve bilimsel özerkliğe sahip üniversitelerin Devlet tarafından kanunla kurulması öngörülmüştür.

İstanbul Üniversitesi 31.07.1933 tarih ve 2552 sayılı Kanun ile kurulmuştur. Kamu İdaresinin bugünkü teşkilat yapısı 18.03.1983 tarih ve 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu'na göre oluşturulmuştur.

Yükseköğretim kurumları için temel mevzuat; 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu, 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanunu, 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu ve 124 sayılı Yükseköğretim Üst Kuruluşları ile Yükseköğretim Kurumlarının İdari Teşkilatı Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'dir.

Yükseköğretimin amaç ve ilkeleri, yükseköğretim kurumlarının ve üst kuruluşlarının teşkilatlanma, işleyiş, görev, yetki ve sorumlulukları ile eğitim-öğretim, araştırma, yayın, öğretim elemanları, öğrenciler ve diğer personel ile ilgili esaslar 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'yla düzenlenmiştir. Söz konusu Kanun'un 12'nci maddesinde yükseköğretim kurumlarının görevleri sayılmış olup bu görevler; toplumun ihtiyaçları, kalkınma planları ilke ve hedeflerine uygun bilimsel eğitim-öğretim, araştırma, yayım ve danışmanlık yapmak, bu ilke ve hedefler doğrultusunda insangücü yetiştirmek, toplumun özellikle sanayileşme ve tarımda modernleşme alanlarında eğitilmesini sağlamak, üretimde artışı sağlayacak uygulamalı çalışmalarda bulunmak, bu amaçla döner sermaye işletmelerini kurmak ve bu faaliyetlerin geliştirilmesine ilişkin gerekli düzenlemeleri yapmak olarak özetlenebilir.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

İstanbul Üniversitesinin akademik yapısında rektörlük, senato, fakülte dekanlıkları, yüksekokul, enstitü, uygulama ve araştırma merkez müdürlükleri bulunmakta, idari yapısında ise üniversite yönetim kurulu, genel sekreterlik, daire başkanlıkları, hukuk müşavirliği ve müdürlükler yer almaktadır.

Üniversitenin üst yöneticisi olan Rektör Cumhurbaşkanı tarafından, dekanlar ise Yükseköğretim Kurulunca atanmaktadır.

Üniversite bünyesinde; 17 fakülte, 14 enstitü, 2 yüksekokul, 2 meslek yüksekokulu ve 75 uygulama ve araştırma merkezi bulunmaktadır.

Akademik ve idari personelin sınıf, unvan ve kadro dağılım bilgileri Tablo 1 ve 2’de yer almaktadır.

Tablo 1: Akademik Personel Kadro Durumu

Unvan	Dolu Kadro Sayısı	Boş Kadro Sayısı	Toplam Kadro Sayısı
Profesör	976	93	1.069
Doçent	457	127	584
Doktor öğretim üyesi	660	134	794
Öğretim görevlisi	305	148	453
Araştırma görevlisi	922	516	1.438
Toplam	3.320	1.018	4.338

Tablo 2: İdari Personel Kadro Durumu

Hizmet Sınıfı	Dolu Kadro Sayısı	Boş Kadro Sayısı	Toplam Kadro Sayısı
Genel İdare	973	1.504	2.477
Sağlık	1.750	1.737	3.487
Avukatlık	13	3	16
Eğitim-Öğretim	2	3	5
Teknik	317	260	577
Yardımcı	360	911	1271
Din Hizmetleri	1	0	1
Sözleşmeli	325	519	844
İşçi	2.291	377	2.668
Toplam	6.032	5.314	11.346

Üniversitede 2023 yıl sonu itibarıyla kadrolu akademik, idari (sözleşmeli idari personel dahil) ve işçi personel toplamı 9.352’dir. Üniversitede 110 yabancı uyruklu akademik personel çalışmaktadır. Ayrıca 33 sanatçı öğretim elamanı, 521 Sağlık Bakanlığı araştırma görevlisi, 2547 sayılı Kanun’un 35’inci maddesi uyarınca 107 araştırma görevlisi ile 108 yabancı uyruklu araştırma görevlisi bulunmaktadır.

1.3. Mali Yapı

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’na ekli II sayılı cetvelin, (A) “Özel Bütçeli İdareler” bölümünde yer alan İstanbul Üniversitesi, Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu

ile verilen hazine yardımı ve öz gelirlerini kullanarak giderlerini finanse etmektedir.

İdarenin ekonomik sınıflandırma açısından 2023 yılına ait ödenek dağılımı ve yıl sonu harcama gerçekleştirmelerine ilişkin tablo aşağıdadır.

Tablo 3: 2023 Yılı Bütçe Giderleri Ödenek ve Gerçekleşmesi

Gider Türü	Ödenek (TL)	Gerçekleşme (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)
Personel Giderleri	3.098.825.363,81	3.052.661.758,17	99
Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	444.870.762,42	434.860.984,95	98
Mal ve Hizmet Alımı Giderleri	619.045.248,64	576.574.857,71	93
Cari Transferler	491.577.989,00	470.685.546,31	96
Sermaye Giderleri	2.555.484.659,40	1.997.287.280,03	78
Toplam	7.209.804.023,27	6.532.070.427,17	91

2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile 4.539.651.000,00 TL ödenek tahsis edilen Üniversite bütçesine yıl içinde 2.670.153.023,37 TL ödenek eklenmiş ve toplam ödenek 7.209.804.023,27 TL'ye ulaşmış olup ödeneğin %91'i olan 6.532.070.427,17 TL kullanılmıştır

2023 yıl sonu itibarıyla personel giderlerinde 3.098.825.363,81 TL ödeneğin 3.052.661.758,17 TL'si, sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderlerinde 444.870.762,42 TL ödeneğin 434.860.984,95 TL'si, mal ve hizmet alımı giderlerinde 619.045.248,64 TL ödeneğin 576.574.857,71 TL'si, cari transferlerde 491.577.989,00 TL ödeneğin 470.685.546,31 TL'si, sermaye giderlerinde 2.555.484.659,40 TL ödeneğin 1.997.287.280,03 TL'si harcanmıştır.

Üniversite tarafından 2023 yılında; Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu, Bilimsel Araştırma Projeleri, Kalkınma Ajansı, Yurtdışı Türkler ve Akraba Toplulukları Başkanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı, Mesleki Eğitim Staj Programı destekleri ile Avrupa Birliği hibelerinden toplam 235.097.297,90 TL bütçe dışı kaynak kullanılmıştır.

2023 yılı bütçe gelirleri tahmin ve gerçekleşme bilgileri aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Tablo 4: 2023 Yılı Bütçe Gelir Tahmin ve Gerçekleşmesi

Gelir Türü	Gelir Tahmini (TL)	Gerçekleşen (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	134.177.000,00	336.965.441,01	251
Alınan Bağış ve Yardımlar	4.277.362.000,00	5.404.382.583,14	126
Sermaye Gelirleri	128.112.000,00	307.130.815,28	240
Diğer Gelirler	-	322.889,15	-
Toplam	4.539.651.000,00	6.048.801.728,58	133
Gelirlerden Ret ve İadeler (-)	-	2.864.441,47	-
Net Toplam	4.539.651.000,00	6.045.937.287,11	133

2023 yılı bütçesine göre tahmin edilen bütçe geliri 4.539.651.000,00 TL olup Üniversitenin yıl sonunda net bütçe geliri 6.045.937.287,11 TL olarak gerçekleşmiştir.

Dönem faaliyet geliri 7.808.369.671,14 TL, gelirlerden indirim, iade ve iskonto toplamı 2.864.441,47 TL ve faaliyet gideri 5.620.198.942,24 TL olan Üniversite, 2023 yılını 2.185.306.287,43 TL olumlu faaliyet sonucu ile tamamlamıştır.

Üniversite özel bütçesi dışında bulunan;

-Döner Sermaye İşletmesinin 2023 yılı gelir toplamı 4.500.330.131,25 TL, gider toplamı 3.847.660.763,52 TL olarak gerçekleşmiş ve dönem 652.669.367,73 TL kâr ile tamamlanmıştır.

-Sosyal Tesisin 2023 yılı gelir toplamı 107.936.837,91 TL, gider toplamı 117.689.373,12 TL olarak gerçekleşmiş ve dönem sonu 9.752.535,21 TL zarar ile tamamlanmıştır.

Ayrıca Üniversite, 06.07.2001 tarih ve 24454 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu ile kurulan İstanbul Üniversitesi Rektörlüğü İstanbul Teknokent AŞ’nin ortağıdır. Adı geçen AŞ’nin kuruluş sermayesi 1.000.000,00 TL olup Üniversitenin %47 oranında ortaklığı bulunmaktadır.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’nun 49’uncu maddesi gereğince genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde uygulanacak muhasebe ve raporlama standartları, uluslararası standartlara uygun olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı bünyesinde; Sayıştay Başkanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı ve diğer ilgili kuruluş temsilcilerinin katılımıyla oluşturulacak olan Devlet Muhasebesi Standartları Kurulu tarafından belirlenmektedir. Dolayısıyla genel yönetim kapsamında olan üniversitelerin muhasebe ve

raporlama standartları Kurul tarafından belirlenen kurallara tabidir. Kamu İdaresi ayrıca adı geçen Kanun'un 80'inci maddesinin Hazine ve Maliye Bakanlığına verdiği yetkiye istinaden Bakanlığın hazırladığı düzenlemelere tabi olup bu kapsamda çıkarılan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ndeki muhasebe ilkeleri ile hesap planını kullanmakta, mali tabloları hazırlamakta ve Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre mali işlemlerini muhasebeleştirmektedir.

Özel bütçeli bir idare olan Üniversitede, tahakkuk esaslı muhasebe sistemi kullanılmaktadır. Üniversitenin muhasebe işlemleri Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ne tabi olarak Hazine ve Maliye Bakanlığının Bütünleşik Mali Kontrol Yönetim Sistemi Web Tabanlı Otomasyon Sistemi üzerinden yürütülmektedir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden denetime sunulanlar aşağıda sayılmakta olup denetim, bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Faaliyet sonuçları tablosu,
- Öz kaynak değişim tablosu,
- Bütçelenen ve gerçekleşen tutarların karşılaştırma tablosu,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetim hesabı icmal cetveli.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tablolarından olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu

idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmamasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının doğru ve güvenilir olduğuna ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ve risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

5018 sayılı Kanun uyarınca iç kontrol sistemi; idarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, malî bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem ve süreçle iç denetimi kapsayan malî ve diğer kontroller bütünüdür.

İç kontrolün işleyişi ile ilgili ayrıntılı hükümler, 26.12.2007 tarihli ve 26738 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar ile Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yayımlanan rehberlerle belirlenmiştir. 2023 yılı denetimi kapsamında, mezkûr mevzuat çerçevesinde, Üniversite iç kontrol sistemi aşağıdaki şekilde değerlendirilmektedir:

Kontrol Ortamı Standartları

Kurum organizasyon yapısı içerisinde görev, yetki ve sorumluluklar ile yetki devirleri ve sınırları tam ve açık bir şekilde belirlenip yazılı hale getirilmiştir. İdarede "Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri" ile ilgili eğitim ve bilgilendirme çalışmaları yeterlidir. Personelin işe alınması, yer değiştirmesi, görevde yükselmesi, yeterlilik-performans değerlendirmesi ile disiplin hükümlerine yönelik insan kaynakları politikası, tam olarak belirlenmiş ve kurum çalışanlarına duyurulmuştur. Hassas görevlere ilişkin prosedürler, tam olarak belirlenmiş ve kurum çalışanlarına duyurulmuştur.

Risk Değerlendirme Standartları

Stratejik plan, zamanında yayımlanmış ve içerik açısından mevzuata uygundur. İdare performans programı içerik olarak mevzuata uygun şekilde hazırlanmış ve zamanında yayımlanmıştır. İdare iç kontrol risklerini tam ve doğru şekilde belirlemiştir. Risklerin değerlendirilmesine yönelik çalışma (*risklerin gerçekleşme ihtimali-olası etkisi belirlenerek önem düzeyine karar verme*) yapılmıştır.

Kontrol Faaliyetleri Standartları

İdare tarafından yetkileri belirlemek amacıyla iş akış süreçleri hazırlanmıştır ve personele duyurulmuştur. İdare tarafından yetki devirleri mevzuata uygun yapılmıştır. İdarede yapılan görevlendirmelerde, bunlar farklı kişiler arasında dağıtılarak “görevler ayrılığı” ilkesine uyulmuştur. İdarece belirlenen risklerin kabul edilebilir düzeye indirilmesine yönelik kontrol faaliyetleri ve sorumluları belirlenmiştir. Ön mali kontrol sistemi, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar’a uygun olarak kurulmuştur. Kamu idaresinin ön mali kontrol yönergesi mevcuttur.

Bilgi ve İletişim Standartları

İdare faaliyet raporu içerik olarak mevzuata uygun hazırlanmıştır. İdarenin Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı mevcuttur ve içerik olarak Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği’ne uygundur.

İzleme Standartları

İdarenin tüm birimleri tarafından iç kontrol sistemi, yılda en az bir kez değerlendirilmekte ve değerlendirme sonuçları İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kuruluna raporlanmaktadır. Kamu İdaresinde iç denetim birimi kurulmuş olup 10 iç denetçi kadrosu bulunmaktadır. Bu kadrolardan 7’si doludur. İç denetim biriminin iç kontrol sistemine ilişkin denetim ve raporlama çalışmaları mevcuttur.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

İstanbul Üniversitesinin 2023 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular” bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Üniversitenin Teknopark Şirketlerindeki Sermaye Payının Eksik Gösterilmesi

Merkez Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü ile Teknoloji ve Transfer Merkezi Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü bütçelerinden Teknopark A.Ş.'ye ödenen sermaye paylarının Üniversitenin özel bütçe kayıtlarına alınmadığı tespit edilmiştir.

Merkez Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü bütçesinden sermaye payı olarak Esenler Akıllı Şehir Odaklı İhtisas Teknoloji Geliştirme A.Ş.'ye 720.000,00 TL, İstanbul Finans ve Teknoloji Üssü Teknoloji Geliştirme Bölgesi Yönetici A.Ş.'ye 475.000,00 TL; Teknoloji ve Transfer Merkezi Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü bütçesinden sermaye payı olarak TTO İstanbul Proje Geliştirme ve Yatırım A.Ş.'ye 270.000,00 TL ödenmiştir. Döner Sermaye İşletmesinin 770 Genel Yönetim Giderleri hesabına kaydederek giderleştirdiği sermaye payları tutarı 1.465.000,00 TL'nin Üniversitenin 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabına kaydedilmediği ve izlenmediği görülmüştür.

4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu'nun "Yönetici şirket" başlıklı 5 inci maddesinde; yönetici şirket ortaklarından; üniversiteler, yüksek teknoloji enstitüleri ya da kamu AR-GE merkez veya enstitülerinin, yönetici şirkete taahhüt ettikleri sermaye payını döner sermaye gelirlerinden ödeyebilecekleri hükme bağlanmıştır.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 160'ıncı maddesinde, mal ve hizmet üreten kuruluşlara gerek nakdi sermaye ve gerekse aynı sermaye şeklindeki iştiraklerin gerçeğe uygun değerleri ile 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabına kaydedileceği belirtilmiştir. Bu kayıt için esas alınacak gerçeğe uygun değer ise edinim tarihindeki maliyet bedelidir. Sermayesine iştirak edilen mal ve hizmet üreten kuruluşlara nakdi veya aynı sermaye şeklindeki katılımlardan bu hesapta kayıtlı tutarların, kuruluşların öz kaynak hesaplarında karşılık olarak yer alan tutarlarla eşit olması gerekir.

Aynı Yönetmelik'in 161, 358 ve 359'uncu maddelerinde; hesaplarda yer almayan mal ve hizmet üreten kuruluşlara yatırılan sermayelerden envanteri yapılanların, tespit edilen değerleri üzerinden 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabına borç, 500 Net Değer Hesabına alacak kaydedileceği hükme bağlanmıştır.

Yukarıda açıklanan Yönetmelik hükümlerine göre Üniversitenin döner sermaye bütçesinden sermaye payı olarak şirketlere ödenen tutarların 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı ile 500 Net Değer Hesabına kayıtlarının yapılması ve bu hesapta kayıtlı tutarların kuruluşların özkaynak hesaplarında karşılık olarak ayrılan tutarlarla eşit olması gerekmektedir.

Bu durumda, döner sermaye bütçesinden sermaye payı olarak şirketlere ödenen 1.465.000,00 TL muhasebe kayıtlarına alınmadığından 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı ile 500 Net Değer Hesabı kayıtları doğru veri üretmemekte ve Kurum bilançosu gerçek durumu yansıtmamaktadır.

Kamu İdaresince, bulguda tespit edilen hususlara ilişkin olarak gerekli işlemin yapıldığı belirtilmiştir.

Söz konusu tespit; Kurum tarafından 22.02.2024 tarih ve 3667, 3668, 3669, 3670, 3676 sayılı muhasebe işlem fişleri ile düzeltilmiştir.

B. DİĞER BULGULAR

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<https://www.sayistay.gov.tr>

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

**İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ DÖNER SERMAYE
İŞLETMESİ**

2023 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	12
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	15
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	15
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	15
5. DENETİM GÖRÜŞÜ	16
6. DENETİM BULGULARI.....	16

TABLÖLÄR LİSTESİ

Tablo 1: 260 Haklar Hesabına Kaydedilmesi Gereken Alımlar.....	17
--	----

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

1. Haklar Hesabını İlgilendiren Alımlara İlişkin Harcamaların Doğrudan Giderleştirilmesi
2. Döner Sermayeden Yapılan Ek Ödemelerin Genel Yönetim Giderleri Hesabı Yerine Hizmet Üretim Maliyeti Hesabına Kaydedilmesi

B. Diğer Bulgular

1. Yevmiye Defterinde Boş Yevmiye Kayıtlarının Bulunması ve Geriye Dönük Kayıt Yapılması

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

İstanbul Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 58. Maddesine Göre Döner Sermaye İşletmelerinin Kurulmasında Uyulacak Esaslara İlişkin Yönetmelik kapsamında, 10.03.2000 tarih ve 23989 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan İstanbul Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliği ile kurulmuştur.

Adı geçen Yönetmelik, 05.03.2021 tarih ve 31414 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan İstanbul Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliği ile değişikliğe uğramıştır.

Döner Sermaye İşletmesi, Yönetmelik'in 2'nci maddesinde sayılan ve aşağıda yer verilen faaliyetleri yürüterek gelir elde etmektedir:

a) Yükseköğretim Kurumları dışındaki kuruluşlar ile gerçek ve tüzel kişiler tarafından talep edilecek bilimsel görüş, proje, araştırma ve benzeri hizmetler yapmak, seminer, konferans, sempozyumlar düzenlemek, kurslar açmak,

b) Klinik, poliklinik, ameliyathane, laboratuvar ve atölyelerde, insan, hayvan, bitki ve her türlü madde, malzeme üzerinde yapılacak her çeşit muayene, analiz, deney, tahlil, ameliyat, ölçme, tetkik, tedavi, hemşirelik, hasta bakıcılık, bakım, üretim ile ilgili iş ve benzeri hizmetler yapmak, bu amaçla yataklı-yataksız, sabit, geçici, gezici sağlık tesisleri, uygulama eczanesi, kreş ve gündüz bakım evleri işletmek ve sağlık bilimleri ile ilgili, eğitim programları düzenlemek, ilaç üreticilerinin çeşitli nedenlerle imha etmek istedikleri ilaçları, kimyasalları "1262 sayılı Kanuna" göre imha etmek bu yolla elde edilen ürünleri pazarlamak,

c) Birimlerin faaliyet alanı ile ilgili senaryo, prodüksiyon, tiyatro, film, video, slayt, fotoğraf, reklam, ilan, yayın, röleve, restorasyon, radyo-TV dahil yayın faaliyetleri yapmak ve raporlar düzenlemek,

d) Fiziksel, kimyasal, biyolojik, mikrobiyolojik, toksikoloji, çevre kirliliği, insan sağlığı ile ilgili analiz ve danışmanlık yapmak ve raporlar düzenlemek,

e) Yetiştirilecek veya üretilecek her türlü bitkisel, hayvansal ve mineral nitelikte ürünlerle ilgili mal ve hizmet üretiminde bulunmak, etolonaj, tarla ve bahçe bitkilerinin muayenesi ile gerektiğinde bunların tedavisi, plan, proje teknik tarım araçlarının deneyleri, prototip yapımı ve benzeri ile bunlara ilişkin raporları düzenlemek, tarımsal sorunlara çözüm

getirecek uygulamaya yönelik araştırmalar yapmak, elde edilen sonuçların yaygın ve etkin kullanımını sağlamak, bu yolla elde edilen ürünleri pazarlamak,

f) Mevcut fiziki kapasiteyi değerlendirerek faaliyet alanı ile sınırlı olarak iş ve hizmet üretmek, elde edilen ürünlerin önceden Rektörün izni alınmak şartıyla pazarlanması ve satılması için satış ve teşhir yerleri açmak,

g) Faaliyet alanı ve konularında bilgisayar teknolojisine dayalı yazılım, donanım, iletişim hizmetlerini (internet, web dahil) sunmak,

h) Üniversitenin eğitim-öğretim ve uygulama faaliyeti ile ilgili her türlü basım ve yayım hizmetlerini yapmak,

i) Her türlü ağaç, metal, çini, seramik, model, tasarım, denetim, mekanik deneyler, tekstil, dericilik, atölyeleri hizmetleri vermek, kalite kontrolü yapmak, her türlü mekanik elektrik ve elektronik makine ve cihazlarla ilgili bakım-onarım, proje ve üretim işlerini ifa etmek,

j) Beden eğitimi, spor ve antrenörlük alanında, seminer ve eğitim programları ve yarışmalar, eğitim semineri, antrenörlük programları düzenlemek ve organizasyon yapmak, bu amaçla ilgili spor tesislerini işletmek, turizm ve otelcilik ile ilgili eğitim programları düzenlemek ve bu amaçla ilgili tesisler işletmek.

Yükseköğretim kurumlarının döner sermaye faaliyetleri çerçevesinde; hizmet sunum şartları ve kriterleri de dikkate alınmak suretiyle personelin unvanı, görevi, çalışma şartları ve süresi, eğitim-öğretim ve araştırma faaliyetleri ve mesleki uygulamalar ile ilgili performansı ve özellik arz eden riskli bölümlerde çalışma gibi hizmete katkı unsurları da esas alınarak yapılan ek ödemelerde, 18.02.2011 tarihli ve 27850 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Yükseköğretim Kurumlarında Döner Sermaye Gelirlerinden Yapılacak Ek Ödemenin Dağıtılmasında Uygulanacak Usul ve Esaslara İlişkin Yönetmelik hükümleri uygulanmaktadır.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Rektörlüğe bağlı çalışan Döner Sermaye İşletmesi; İşletme Müdürlüğü ve Saymanlık Müdürlüğü şeklinde teşkilatlanmış olup gelir getirici birim sayısı 33’tür.

İşletme Müdürlüğünde; 1 işletme müdürü, 2 işletme müdür yardımcısı, 15 idari memur ve 23 sürekli işçi hizmet vermektedir. Bunlardan 21’inin kadrosu özel bütçededir.

Saymanlık Müdürlüğünde ise Hazine ve Maliye Bakanlığı personeli saymanlık müdürü, 1 defterdar uzmanı ve 5 memur bulunmaktadır.

1.3. Mali Yapı

Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerine bağlı olarak kurulmuş olan döner sermayeli işletmelerin iş ve işlemleri ile bütçelerinin hazırlanması, uygulanması, sonuçlandırılması, muhasebesi, kontrol ve denetimi ile muhasebe yetkililerinin niteliklerine ilişkin usul ve esaslar, Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği ile belirlenmiştir.

Döner sermaye işletme bütçesi adı geçen Yönetmelik'in 4'üncü maddesine göre hazırlanmakta ve üniversite yönetim kurulunun onaylaması ile kesinleşmektedir.

İstanbul Döner Sermaye İşletme Müdürlüğünün giderleri elde edilen gelirlerle finanse edilmekte olup 2023 yılında özel bütçeden herhangi bir kaynak kullanılmamıştır

Başlangıç bütçesinde 2.421.435.000,00 TL gelir öngörülmüş olup gider bütçesi de aynı tutarda hazırlanmıştır. Yıl içerisinde ek bütçelerle bütçe tahminleri güncellenmiş olup gider ve gelir bütçeleri 3.444.435.089,45 TL'ye yükselmiştir.

İşletmenin 2023 yılında 3.952.790.334,51 TL bütçe giderine karşılık 4.348.892.198,72 TL bütçe geliri elde ettiği anlaşılmıştır.

İşletmede 2023 yılı gelir tablosuna göre 4.500.330.131,25 TL gelir elde edilmiş, 3.847.660.763,52 TL gider gerçekleşmiş ve dönem 652.669.367,73 TL kârla tamamlanmıştır.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

İstanbul Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesinin muhasebe ve raporlama işlemleri, Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nde yer alan hükümlere göre Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından kurulan ve yönetilen Döner Sermayeli İşletmeler Muhasebe Sistemi üzerinden yürütülmektedir.

Adı geçen Yönetmelik'te hüküm bulunmayan hâllerde 5018 sayılı Kanun ve bu Kanun'a dayanılarak hazırlanan diğer yönetmelikler ile Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin genel esasları kıyasen uygulanmaktadır.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe

Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden denetime sunulanlar aşağıda yer almakta olup denetim, bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütölüp sonuçlandırılmıştır:

- Birleştirilmiş veriler defteri
- Geçici ve kesin mizan
- Bilanço
- Gelir tablosu

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve gelir tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmamasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları,

Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜ

İstanbul Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi 2023 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular” bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

6. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Haklar Hesabını İlgilendiren Alımlara İlişkin Harcamaların Doğrudan Giderleştirilmesi

Döner Sermaye İşletmesi Müdürlüğü birimlerince satın alınan yazılım ve lisansların 740 Hizmet Üretim Maliyeti Hesabına kaydedilerek doğrudan giderleştirildiği tespit edilmiştir.

Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 260 Haklar Hesabını düzenleyen "Hesabın Niteliği" başlıklı 222'nci maddesinde; söz konusu hesabın bedeli karşılığı edinilen imtiyaz, patent, lisans, ticari marka ve unvan gibi hukuki tasarruflar ile belirli alanlarda tanınan kullanma ve yararlanma gibi hak ve yetkiler dolayısıyla yapılan ve ekonomik değer taşıyan harcamaların izlenmesi için kullanılacağı belirtilmektedir.

Yapılan incelemede, 2023 yılı içerisinde satın alınan ve aşağıdaki tabloda yer verilen toplam 11.657.740,48 TL'lik yazılım ve lisans alımlarının 260 Haklar Hesabı yerine 740 Hizmet Üretim Maliyeti Hesabında muhasebeleştirildiği görülmüştür.

Tablo 1: 260 Haklar Hesabına Kaydedilmesi Gereken Alımlar

Alımlar	Alımı Yapan Birim	Tutar (TL)
Masaüstü Sanallaştırma Yazılımı (CITRIX) Lisansı, Kurulumu, Desteği	Merkez İşletme Müdürlüğü	6.130.500,00
WOS API EXPANDED Modül Kaynak Hizmeti	Merkez İşletme Müdürlüğü	268.000,00
Entegre Sınav Otomasyon ve Doküman Üretim Sistemi Yazılımı	Açık ve Uzaktan Eğitim Fakültesi	4.700.000,00
Müfredat İçerik Yönetim ve Yayınlama Otomasyon Yazılımı	Açık ve Uzaktan Eğitim Fakültesi	354.000,00
Math Type Saas Yıllık Abonelik Lisansı	Açık ve Uzaktan Eğitim Fakültesi	198.897,48
Sremobil Compact C-kollu Skopi Cihazı Lisansı	Tıp Fakültesi Hastanesi	6.343,00
	Toplam	11.657.740,48

Sonuç olarak bu durum 260 Haklar Hesabına 11.657.740,48 TL eksik,740 Hizmet Üretim Maliyeti Hesabına da 11.657.740,48 TL fazla kayıt yapılması nedeniyle hataya sebep olmaktadır.

Aynı Yönetmelik'in "Gelir Tablosu Hesaplarına İlişkin İşlemler" başlıklı Onuncu Bölümünde, işletmenin esas faaliyetleri ile ilgili olarak sağlanan hasılat ile işletmenin esas faaliyetleri dışında kalan tüm gelir ve giderlerini tasnifli bir şekilde izlemesi ve dönemin kesin sonuçlarını belirlemesi için kullanacağı gelir tablosu hesapları düzenlenmiştir. Bu bölümde, yılsonunda 740 Hizmet Üretim Maliyeti Hesabının 741 Hizmet Üretim Maliyeti Yansıtma Hesabı ile 622 Satılan Hizmet Maliyeti hesabına aktarılmasına ilişkin hesap kayıtları yer

almaktadır.

Döner sermayeden yapılan yazılım ve lisans alımları tutarı 11.657.740,48 TL, 260 Haklar Hesabı yerine 740 Hizmet Üretim Maliyeti Hesabında muhasebeleştirildiğinden, 260 Haklar Hesabı, 740 Hizmet Üretim Maliyeti Hesabı ve bu hesaba bağlı olarak yıl sonunda aktarılan 622 Satılan Hizmet Maliyeti Hesabı ile 741 Hizmet Üretim Maliyeti Yansıtma Hesabı kayıtları doğru veri üretmemekte ve Kurum bilançosu ile gelir tablosu gerçek durumu yansıtılmamaktadır.

Kamu İdaresi tarafından bulguda yer alan tespitlere katılmış, ancak Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından Döner Sermaye Mali Yönetim Sistemi (DMİS) kapatılıp Bütünleşik Kamu Mali Yönetim Bilişim Sistemine (BKMYBS) geçiş yapıldığından düzeltme işlemlerinin yapılamadığı bilgisi verilmiştir.

Bu kapsamda döner sermaye işletmelerinin muhasebe hizmetleri Hazine ve Maliye Bakanlığına bağlı muhasebe birimlerince yürütüldüğünden muhasebe kayıtlarındaki hataların anılan Bakanlık ile koordinasyon sağlanarak çözülmesi gerekmektedir.

BULGU 2: Döner Sermayeden Yapılan Ek Ödemelerin Genel Yönetim Giderleri Hesabı Yerine Hizmet Üretim Maliyeti Hesabına Kaydedilmesi

Döner sermayeden yapılan ek ödemelerin 770 Genel Yönetim Giderleri Hesabı yerine 740 Hizmet Üretim Maliyeti Hesabına kaydedildiği tespit edilmiştir.

Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 363 Ödenecek Döner Sermaye Katkı Payları Hesabının niteliğinin açıklandığı 291'inci maddesinde bu hesabın döner sermayeli işletmelerce, personele maaş dışında katkı payı, prim, huzur hakkı gibi değişik adlarla yapılan ödemelerin tahakkukunun izlenmesi için kullanılacağı,

363 Ödenecek Döner Sermaye Katkı Payları Hesabının işleyişinin açıklandığı 292'nci maddesinde personele katkı payı, prim gibi değişik adlarla ödenecek tutarların bu hesaba alacak, 770 Genel Yönetim Giderleri Hesabına borç kaydedileceği,

Yönetmelik'in 770 Genel Yönetim Giderleri Hesabının işleyişini düzenleyen 518'inci maddesinin üçüncü fıkrasında da personele her ne ad altında olursa olsun katkı payı olarak yapılan ödemelerin bu hesaba borç, ödenmesi gereken tutarın 363 Ödenecek Döner Sermaye Katkı Payları Hesabına alacak kaydedileceği,

düzenlenmiştir.

Aynı Yönetmelik'in "Gelir Tablosu Hesaplarına İlişkin İşlemler" başlıklı Onuncu Bölümünde, işletmenin esas faaliyetleri ile ilgili olarak sağlanan hasılat ile işletmenin esas faaliyetleri dışında kalan tüm gelir ve giderlerini tasnifli bir şekilde izlemesi ve dönemin kesin sonuçlarını belirlemesi için kullanacağı gelir tablosu hesapları düzenlenmiştir. Bu bölümde, yılsonunda 770 Genel Yönetim Giderleri Hesabının 771 Genel Yönetim Giderleri Yansıtma Hesabı ve 632 Genel Yönetim Giderleri Hesabına, 740 Hizmet Üretim Maliyeti Hesabının 741 Hizmet Üretim Maliyeti Yansıtma Hesabı ile 622 Satılan Hizmet Maliyeti hesabına aktarılmasına ilişkin hesap kayıtları yer almaktadır.

Döner sermayeden yapılan toplam 441.430.714,42 TL ek ödeme tutarının 770 Genel Yönetim Giderleri Hesabına kaydedilmesi gerektiği halde 740 Hizmet Üretim Maliyeti Hesabına dahil edilmesi dolayısıyla İşletme Müdürlüğü hesaplarında 740 Hizmet Üretim Maliyeti Hesabı ve 770 Genel Yönetim Giderleri Hesabı ile bu hesaplara bağlı olarak yıl sonunda aktarılan 622 Satılan Hizmet Maliyeti Hesabı, 741 Hizmet Üretim Maliyeti Yansıtma Hesabı ile 632 Genel Yönetim Giderleri Hesabı ve 771 Genel Yönetim Giderleri Yansıtma Hesabı kayıtları doğru veri üretmemekte ve Kurum gelir tablosu gerçek durumu yansıtılmamaktadır.

Kamu İdaresi bulguya katıldığını belirtmiş olup 2024 yılı işlemlerinde bahse konu kayıtlar ile düzeltme kayıtlarının Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümleri doğrultusunda yapılacağı ifade edilmiştir.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Yevmiye Defterinde Boş Yevmiye Kayıtlarının Bulunması ve Geriye Dönük Kayıt Yapılması

Döner Sermaye İşletmesinin muhasebe kayıtlarında Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine aykırı olarak yevmiye defterinde boş yevmiye kayıtlarının bulunduğu ve geriye dönük kayıtların yapıldığı tespit edilmiştir.

Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "Kayıt düzeni ve kayıt düzeltilmesi" başlıklı 40'ncü maddesinde; muhasebe işlemlerinin, gerçekleşme sırasına göre düzenli bir şekilde hesap dönemi başında "1"den başlamak üzere hesap döneminin sonuna kadar numaralandırılarak kaydedileceği ve muhasebe kayıtlarının ancak yeni bir muhasebe kaydı ile düzeltileceği belirtilmiştir.

Yönetmelik'in "Defterlerde kayıt süresi" başlıklı 62'nci maddesinde ise işletmelerce yürütülen faaliyetlerin özelliğine uygun olarak gerçekleştirilen işlemlerin, muhasebe sistemindeki düzeni bozmayacak bir süre içinde defterlere kaydedilmesinin esas olduğu, ancak gerçekleşen işlemlerin defterlere kaydının, izinsiz ve geçerli bir nedene dayanmaksızın on günden fazla geciktirilemeyeceği hükmü yer almaktadır.

Mevzuat hükümlerinden anlaşılacağı üzere kamu idaresi tarafından gerçekleştirilen işlemlerin kayda geçirildiği tarih ile hesap dönemi başından yevmiye numaralarının "1"den başlayıp, hesap döneminin sonuna kadar sıralı ve birbirini takip eder şekilde geriye dönük herhangi bir kayıt olmadan verilmesi gerekmektedir.

Yapılan incelemelerde; İşletmenin yevmiye kayıtlarında yevmiye numaraları ile yevmiye tarihlerinin uyumlu olmadığı, 314 adet boş yevmiye numarasının bulunduğu ve çok sayıda geriye dönük kayıtların yapıldığı tespit edilmiştir.

Boş yevmiye numaralarının varlığı, kullanılan muhasebe sisteminde geriye dönük olarak işlem yapılabilmesi sonucunu doğurur. Geriye dönük kayıt yapılabilmesi ise hatalı muhasebe kayıtlarının varlığı ve bu kayıtların ne zaman düzeltildiği yönünde yapılacak incelemelerin güvenilirliği üzerinde risk oluşturmaktadır.

Kamu idaresinin üretmiş olduğu mali rapor ve tabloların güvenilirliği ve doğruluğu, muhasebe sistemindeki yevmiye numaralarının tam ve doğru kayıtları göstermesine bağlıdır. Dolayısıyla mali tabloların esasını oluşturan muhasebe işlemlerinin temel muhasebe ilkelerine uygun olarak kaydedilmesi, yevmiye numaralarının işlemin yapıldığı tarihi gösterecek şekilde birbirini takip etmesi, geçmişe dönük kayıt olanağını önleyici şekilde ve atlanmadan sırasıyla verilmesi gerekmektedir.

Kamu İdaresi bulguda yer alan tespite katılmış, Bütünleşik Kamu Mali Yönetim Bilgi Sistemine (BKMYBS) geçiş işlemlerinin tamamlanmak üzere olduğu, yevmiye numarası iptali ve tarih değişikliğinin bu sistem tarafından engelleneceği, tüm düzeltme işlemlerinin muhasebe kayıtları ile yapılacağı bilgisi verilmiştir.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<https://www.sayistay.gov.tr>

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ SOSYAL TESİS

2023 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	22
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	23
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	24
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	24
5. DENETİM GÖRÜŞÜ	24
6. DENETİM BULGULARI.....	25

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. Diğer Bulgular

1. Sosyal Tesislerin Bakım Onarımları İçin Pay Ayrılmaması

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

İstanbul Üniversitesi Sosyal Tesisleri 27.12.1994 tarihli ve 30 no.lu İstanbul Üniversitesi Yönetim Kurulu Kararı ile kurulmuş olup, İstanbul Üniversitesi Sosyal Tesisleri Yönergesi ile faaliyetleri yürütülmektedir.

Sosyal Tesisin hesap ve kayıt düzeninde saydamlık, hesap verilebilirlik ve tekdüzenin sağlanması; işlemlerinin kayıt altına alınması, faaliyetlerinin gerçek mahiyetlerine uygun olarak sağlıklı ve güvenilir bir biçimde muhasebeleştirilmesi, mali tablolarının zamanında, doğru, muhasebenin temel kavramları ve genel kabul görmüş ilkeleri çerçevesinde, yönetimin ve diğer ilgili kişilerin bilgi ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde hazırlanması ve raporlanmasına ilişkin temel mevzuat, 01.01.2006 tarihinde yürürlüğe giren Kamu Kurum ve Kuruluşlarınca İşletilen Sosyal Tesislerin Muhasebe Uygulamalarına Dair Esas ve Usuller'dir.

Sosyal Tesis tarafından verilen hizmetlere ait bedelin tespitinde ve elde edilen gelirlerin kullanımında yılı bütçe kanunundaki ilgili hükümler ile Hazine ve Maliye Bakanlığınca çıkarılan Kamu Sosyal Tesislerine İlişkin Tebliğ hükümleri geçerlidir.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Sosyal Tesiste toplamda 30 adet birim mevcuttur.

Sosyal Tesisin faaliyetlerinin yürütülmesi amacıyla 184 personel çalıştırılmaktadır. Bunların 90'ı özel bütçe kadrosunda olup sosyal tesis bütçesinden ücret alan personel sayısı toplamı 87'dir. 7 personel de hizmet alımı suretiyle çalıştırılmaktadır.

1.3. Mali Yapı

Gelirleri ile giderlerini karşılaması gereken Sosyal Tesisin 2023 yılı gelir tahmininin 115.150.000,00 TL gider tahmininin 111.542.500,00 TL, gerçekleşme rakamlarının ise 107.936.837,91 TL gelire karşılık 117.689.373,12 TL gider olduğu ve dönemin 9.752.535,21 TL zararla kapandığı görülmüştür.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Kamu Kurum ve Kuruluşlarınca İşletilen Sosyal Tesislerin Muhasebe Uygulamalarına

Dair Esas ve Usuller ile Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yayımlanan tebliğlere göre işlemlerini kayıt altına alan, muhasebeleştiren ve mali tablolarını hazırlayıp raporlayan sosyal tesislerden kurumlar vergisi ve/veya katma değer vergisi mükellefi olanlar, Esas ve Usuller’de yer verilen raporlama ve hesapların konsolidasyonu hükümlerine tabidir.

İstanbul Üniversitesi Sosyal Tesisleri kurumlar vergisi ve katma değer vergisi mükellefi değildir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar’ın 5’inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden denetime sunulanlar aşağıda yer almakta olup; denetim, bunlar ile Usul ve Esaslar’ın 8’inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır:

- Yevmiye defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Gelir tablosu.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve gelir tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜ

İstanbul Üniversitesi Sosyal Tesis 2023 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

6. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Sosyal Tesislerin Bakım Onarımları İçin Pay Ayrılmaması

İstanbul Üniversitesi Sosyal Tesislerinin bakım ve onarımlarının yaptırılabilmesini sağlamak amacıyla tesislerin brüt gelirinin en az %5'i oranında pay ayrılmadığı görülmüştür.

Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından 07.07.2017 tarihinde yayımlanan ve halen yürürlükte olan Kamu Sosyal Tesislerinin İşletilmesine İlişkin Tebliğ (2017-6)'in "Tesislerin İşletilmesi" başlıklı 5'inci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde, sosyal tesislerin bakım ve onarımlarının yaptırılabilmesini sağlamak amacıyla, bu tesislerden yıl içinde elde edilen gelirlerin brüt tutarının % 5'inden az olmamak üzere ayrılacak tutarların ayrı bir hesapta tutularak söz konusu ihtiyaçlar için harcanacağı, bu hesaptan yapılacak harcamalarda, hizmetin sunumu açısından ihtiyaç duyulan döşeme ve demirbaş alımlarında Cumhurbaşkanlığı ve/veya Bakanlıkça çıkarılmış veya çıkarılacak olan tasarruf genelgesi, talimat ve tebliğlere uyulacağı düzenlemelerine yer verilmiştir.

Yapılan denetimlerde bakım ve onarım amacıyla Sosyal Tesislerin brüt gelirlerinden herhangi bir tutar ayrılmadığı ve dolayısıyla ayrı bir hesabın bulunmadığı tespit edilmiştir.

Sosyal tesislerin bakım ve onarımlarının yaptırılabilmesini sağlamak amacıyla bu tesislerden yıl içinde elde edilen gelirlerinin brüt tutarının %5'inden az olmamak üzere pay ayrılması ve ayrı bir hesapta izlenmesi; bu hesaptan tasarruf genelgelerine göre harcama yapılması gerekmektedir.

Kamu İdaresi tarafından bulguda tespit edilen hususlara ilişkin olarak gerekli işlemin yapılacağı belirtilmiştir.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<https://www.sayistay.gov.tr>